

DEVOLL HYDROPOWER sha

Permbledhje Joteknike e Raportit te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis

**Për projektin Shfrytëzim i mineralit ranoro konglomerat
me karrierë, zona minerare nr.712/8 me vendodhje
Gur Shqipe, Moglicë, bashkia Maliq,
Rrethi Korçë**

INVESTITOR: DEVOLL HYDROPOWER sha

PROJEKTOI: STUDIO PROJEKT shpk

Tiranë 2017

PERMBAJTJA

- a) Pershkrim i shkurtër i mbulesës bimore të sipërfaqes ku propozohet të zbatohet projekti, shoqëruar me foto**
- b) Informacion për praninë e burimeve ujore në sipërfaqen e kërkuar nga projekti dhe në afërsi të saj**
- c) Një identifikim të ndikimeve të mundshme negative në mjedis të projektit, përfshirë ndikimet në biodiversitet, tokë, ujë, ajër.**
- d) Një pershkrim të shkurtër për shkarkimet e mundshme në mjedis të tilla si , ujëra të ndotura, gaze dhe pluhur, zhurmë, si dhe prodhimin e mbetjeve**
- e) Informacion për kohezgjatjen e mundshme të ndikimeve negative të identifikuar**
- f) Të dhëna për shtrirjen e mundshme hapësimore të ndikimit negativ në mjedis, që nënkupton distancën fizike nga vendodhja e projektit dhe vlerat e ndikuara që përfshihen në të**
- g) Mundësi e rehabilitimit të mjedisit të ndikuar dhe mundësi e kthimit të sipërfaqes të mjedisit të ndikuar në gjendjen e mëparshme, përfshirë edhe token bujqësore , si dhe kostot financiare të përafërta për rehabilitimin**
- h) Masat e mundshme për shmangien dhe zbutjen e ndikimeve negative në mjedis**
- i) Ndikimet e mundshme në mjedisin nderkufitar (nëse projekti ka natyrë të tillë)**

Hyrje

Mjedisi dhe mbrojtja e tij nuk eshte i rendesishem vetem per njerezit por eshte thelbesor dhe i nevojshem per te gjitha qeniet ne toke. Njerezit duhet te kuptojne se si perdorimi i burimeve mjedisore dhe perfitimet qe vijne nga ato te mos demtohen por te jete e mundur te perfitohet sot dhe ne te ardhmen.

Termi mjedis dhe burime natyrore perdoren shpesh por jo gjithmone me kuptimin e qarte qe i perkufizon. Burimet natyrore i referohen burimeve te tokes, ujerave siperfaqesore dhe nentokesore , ajrit qe rrethon token, çdo gje qe rritet ne toke apo det si dhe burimet qe gjenden nentoke si psh mineralet. Mjedisi eshte me gjithperfshires, çdo gje qe na rrethon.

Thjesht duke perdorur burimet natyrore ne rrezikojme ne mbiperdorimin dhe shterimin e tyre . Shterimi i burimeve natyrore eshte nje nga problemet thelbesor te çrregullimit te mjedisit. Ne te perfshihet shterimi i ujit, mineraleve perfshire dhe lendet fosile si dhe shume burime te tjera.

Cdo veprimtari e kryer nga njeriu shoqerohet edhe me impakt ne mjedis. Pra impakti mjedisor i referohet ndryshimit te mjedisit natyror nga aktiviteti njerezor. Kemi dy tipe te impaktit mjedisor

- *shterimi i burimeve*
- *ndotja*

Ne menyre qe te shmangen keto probleme njerezimi duhet te mesojne se si te menaxhohen burimet natyrore ne menyre te qendrueshme. Pra zhvillimi i qendrueshem i burimeve natyrore nuk eshte gje tjeter vecse perdorimi i tyre ne menyre ekonomike nga brezat e sotem per ti len keto burime te perdoren edhe nga brezat qe do te vijne.

Qendrueshmeria perfshin menaxhimin e gjithe perberesve dhe burimeve natyrore e njerezore me qellim qe te pasurohen me kalimin e kohes dhe te sigurohet nje mireqenie per te gjithe. Zhvillimi i qendrueshem nuk i pranon politikat te cilat çojne ne uljen e bazes prodhuese dhe lene gjeneratat e ardhshme me prespektiva me te ulta (te varfera) dhe/ose rreziqe me te medha se te tonat. Teknologjite qe kontribuojne ne zhvillimin e qendrueshem perfshijne kontrollin e ndotjes, prodhimin e energjise se riciklueshme, rikuperim burimesh dhe riciklim, menaxhim burimesh dhe kerkime shkencore.

Problemet mjedisore ne vendin tone lidhen me ndotjen e ajrit ne qytetet kryesore , ndotja e ujit e cila vjen nga shkarkimi i ujerave te ndotura pa u trajtuar fillimisht dhe mbetjet urbane te cilat jo te gjitha depozitohen ne vendet e caktuara.

Qellimi i projektit te propozuar nga shoqeria **DEVOLL HYDROPOWER sha** eshte shfrytezimi i mineralit ndertimor gur gelqeror me kariere me punime siperfaqesore , ne zonen minerare **712/9**, per mbushjen e diges se HEC-it Moglices dhe prodhimin e inerteve ne impiantin e thyerje fraksionimit, si rere betoni, granil "1", granil "2", stabilizant, cakull, e tjera per prodhimin e betonit dhe asfalto betonit industrial.

Zona minerare **712/9** është e preferuar për shfrytëzimin e gurit gelqeror për faktin se është i vetmi vendburim guri gelqeror në afërsi të digës së HEC-it Moglice dhe brenda zonës së miratuar për konkension, ka të ngritur infrastrukturën rrugore duke qenë se rruga automobilistike Gramsh –Maliq është asfaltuar, ndodhet në afërsi të vendit ku do të ndërtohet diga dhe do të ketë kosto më të ulët të prodhimit, ngarkimit dhe transportit, krahasuar me objektet e tjera të gurit gelqeror .

Pershkrim i përmbledhur i kuadrit ligjor mjedisor dhe institucional që lidhet me projektin

- VKM nr.686 date 29.7.2015 « *Per miratimin e rregullave , te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis (VNM) dhe procedures se transferimit te vendimit e Deklarates Mjedisore »*
- Ligj nr 12/2015 per disa ndryshime ne ligjin nr. 10440 date 07.07.2011 « *Per vleresimin e ndikimit ne mjedis »*
- VKM nr. 435 date 12.09.2015 « *Per miratimin e normave te shkarkimeve ne ajer ne Republiken e Shqiperise »*
- VKM nr. 575 date 24.06.2015 “*Per miratimin e kerkesave per menaxhimin e mbetjeve inerte*”
- VKM nr.419 date 25.6.2014 « *Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per leje mjedisi te tipave A,B dhe C per transferimin e lejeve nga nje subject te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mjedisit si dhe rregullave te hollesishme per shyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKLja.*
- Ligj nr. 60/2014 *Lejet e Mjedisit te tipave A,B dhe C ne varesi te kapacitetit*
- Udhezim nr.3 date 02.12.2013 “*Per dokumentacionin e domosdoshem per te kerkuar leje mjedisore te tipit A, B dhe C per aktivite te reja dhe ekzistuese*”.
- VKM nr.417 date 25-06-2014 *Per miratimin e tarifave te lejeve te Mjedisit*
- VKM nr. 598 date 01.07.2015 *Per percaktimin e rregullave dhe te procedurave per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis nderkufitar*
- Vendim Nr. 247, datë 30.4.2014 “*Për përcaktimin e rregullave, të kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimmarrjen mjedisore*”
- Vendim nr. 13 date 4.1.2013 « *Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis »*
- Ligji Nr.10 431,date 09.06.2011 “ *Per Mbrojtjen e Mjedisit*”
- Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 “*Per menaxhimin e integruar te mbetjeve*”
- Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 « *Per Lejet e Mjedisit »*
- Ligji nr.10 440 date 07.07.2011 « *Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis »*
- Ligj Nr 10304, datë 15.7.2010 “*Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë*”.
- Ligj nr. 10266 date 15.04.2010 “*Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja*” per disa ndryshime dhe shtesa ne Ligjin nr. 8897 dt. 16.05.2002 “*Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja*”
- Udhezimin nr.12 date 15.06.2010 per disa ndryshime ne Udhezim nr. 6527 date 24.12.2004 “*Mbi Vlerat e lejueshme te elementeve ndotes te ajrit ne mjedis nga shkarkimet e gazrave dhe zhurmave shkaktuar nga mjetet rrugore dhe menytrat e kontrollit te tyre*”
- Udhezim nr.1 date 03.03.2009 « *Per detyrat e organeve mjedisore per te siguruar pjesemarrjen e publikut dhe te OJF-ve mjedisore ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis »*
- Urdhrin e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 ”*Per miratimin e listes se kuqe te flores dhe faunes*”
- Udhezimin nr 8 dt. 27.11.2007 “*Per nivelin kufi te zhurmave ne mjedis te caktuara*”

- Udhëzim Nr 3, datë 17.05.2006 *“Për planet e rehabilitimit të sipërfaqeve të dëmtuara nga guroret”*
- VKM. Nr 177, datë 31.03.2005 *“Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”*.
- Ligji Nr 9385, datë 04.05.2005 *“Për pyjet dhe shërbimin pyjor”*. të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.
- Ligji Nr 9115, datë 27.02.2003 *“Për trajtimin mjedisor të ujrave të ndotur”*. Të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.
- Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 *“Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta”*
- Ligji Nr 8906, datë 06.02.2002 *“Për zonat e mbrojtura”*. të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.
- Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 « Per largimin publik te mbeturinave »

a) Përshkrim I shkurtër I mbuleses bimore te sipërfaqes ku propozohet te zbatohet projekt, shoqeruar me foto

Per nga origjina , perberja dhe veçorite gjeobotanike bimesia e Shqiperise ben pjese ne nenzonen floristike mesdhetare e cila perfshihet ne nje njesi me te madhe, ne zonen holarktike. Ndikim te madh ne zhvillimin e flores mesdhetare ushtroi ftohja e pergjithshme e klimes ne periudhen e pleistocenit dhe akullzimi i fuqishem qe pasoi ate. Tiparet karakteristike te bimesise mesdhetare si per sa i perket veçorive gjeobotanike ashtu edhe perberjes morfologjike dhe shtrirjes vertikale te saj, jane karakteristike edhe per bimesine e vendit tone. Por kushtet konkrete te zhvillimit, sidomos te klimes dhe te reliefit kane percaktuar edhe veçorite origjinale te flores se Shqiperise.

E gjithë kjo pasuri floristike i detyrohet veçorive te evolucionit paleogeografik te Shqiperise dhe sidomos larmise se madhe te klimes, copetimit te theksuar te reliefit dhe formave te shumellojshme te tij, formacioneve te shumta shkembore (karbonatike, magmatike, terrigjene) etj.

Problemet e biodiversitetit perbejne aktualisht nder problemet më me rendesi ne rruzullin tokesor. Termi biodiversitet eshte shume kompleks dhe si i tille, zhvillimi dhe percaktimi i strategjive te pershtatshme per mbrojtjen e tij, shoqerohet me nje proces te veshtire zgjedhesh dhe vendimmarrjesh. Biodiversiteti perben teresine e llojeve dhe ekosistemeve ne nje rajon, apo ne gjithë rruzullin tokesor. Ekosistemet jane te nje rendesie te vecante sepse ato perbejne bazat per ekzistencen e llojeve. Cenimi i tyre, si rezultat i aktiviteteve te ndryshme ekonomike shoqerore perben nje shqetesim per njerezit dhe studiuesit . Vlera e nje biodiversiteti te larte per njerezimin jepet para se gjithash nepermjet funksionit te tij si stabilizator i biosferes dhe si burim direkt i prodhimit.

Sipas shtrirjes vertikale te bimesise objekti qe studiohet ndodhet ne zonen e shkurreve mesdhetare. Kufiri i siperm i kesaj zone ngrihet ne menyre graduale nga veriu me lartesi + 400m, ne Shqiperine juglindore arrin lartesine 550-760 m, lartesi ne te cilen ndodhet dhe objekti qe studiohet, dhe me ne veri lartesia arrin deri 590 m.

Fizionomia e bimeve te kesaj zone karakterizohet kryesisht nga shkurre te blerta dhe nga shkurre qe leshojne gjethe ne stinen e dimrit. Nga shkurret qe bejne pjese me karakteristike jane mareja, shkozen, dellinja etj.

Dushku ne zone eshte i degraduar dhe siperfaqja e tyre vjen gjithmone duke u pakesuar. Si element te nenpyllit mund te permendim dellinjen, shkozen, shkurre ferrash, megjerishten, frasheri, etj. Nen kete kat te shkurreve rriten bimet barishtore, perfaqesuese te familjes graminore. Vende – vende ne zonen ku do te shfrytezohet mungon bimesia dhe kemi shfaqje shkembore.

Foto nga zona ku do te shfrytezohet

Zona e shkurreve mesdhetare ndjek nje ligjesi te caktuar: kufiri i siperm vjen e ngrihet ne menyre graduale nga veriu ne jug . Ne zone ajo ngjitet deri ne 700 m lartesi mbi nivelin e detit. Nga shkurret me gjethe gjithmone te blerta qe bejne pjese ne ndertimin e makjes me karakteristike jane :

Mareja (Arbutus unedo L.)

zakonisht shkurre te perherblerta , gjethet te kembyera , me bishtak. Lulet 5- pjeseshe , ne melthe skajore me brakte. Nenpetlat te kunderngjitura ne baze. Kurora ne trajte qesje me vriguj te sperveshur, renese. Theke 10, me fije leshtore. Frutat e saj mblidhen nga komuniteti i zones per prodhimin e pijeve alkoolike.

Shqopa (erika arborea)

shkurreza ose shkurre perherblerta. Gjethet qerthullore, vizake. Lulet 4- pjeseshe. Nenpet;lat te lira, te gjelbra ose si ne ngjyre trendafili, me te shkurtra se kurora. Kurora cilindrike ose kambanore, me vrihuj me te shkurter ose te barabarte me gypin, e qendryshme ne fryt.

Gjineshtra (Spartium junceun)

Shkurre ose shkurreza me gjemba ose pa gjemba. Gjethet te thjehsta ose me tri gjetheza. Lulet ne vile ose lemshuke sqetullore, rrale te vetmuara. Kupa dybuzore, buza e siperme e care dysh, e poshtmjia me tri dhembe. Kurora e verdhe. Nga komuniteti perdoret edhe per thurje shportash artistike.

Dellinje (juniperus)

Shkurre ose drure monoike ose dioike, gjethet te qendrueshme, halore ose mellugore, te perkunderta ose ne qethuj nga tre. Lulesas mashkull skajore ose sqetullore, vezake. Bocezat sqetullore ose skajore, piqen vitin e pare, te dytin, ose te tretin, rruzullore ose vezengjashme, mellugat mishtake, te ngjitura

ndermjet tyre. Rritet ne zone me pak lageshti, frutet e saj perdoren kryesisht ne industrine mjekesore dhe pijeve alkolike.

Shkoze (carpinus)

Drure ose shkurre me lekure te lemuar te perhime. Sythat majemprehte me melluga te hsumta. Gjethet ne kohen e lulezimit ne zhvillimin e siper. Fryti me peshtjelle te vrigulluar ose te dhembzuar. Gjethet e saj jane ushqim kryesor per blegtorine.

Frasheri (Fraxinus.)

drure gjetherenes, degezat te sheshta ne nyje, gjethet te perkunderta, nganjeher ne qerthuj nga 3, tekpendore. Lulet hermafrodite ose njeseksore, te vogla, ne melthe skajore ose sqetulllore. Nga komuniteti i zones gjethet dhe levorat perdoren per ngjyrosje te veshjeve, per te njejtin qellim perdoren dhe nga industria kimike.

b) Informacion per pranine e burimeve ujore ne siperfaqen e kerkuar nga projekti dhe ne afersi te saj

Nga pikpamja hidrogjeologjike, mund te theksojme qe nga punimet e kryera ne sheshin e ndertimit, deri ne thellesi nuk eshte takuar nivel i ujrave nentokesore , dhe per me teper depozitimet mbi te cilat vendoset sheshi jane te varfere me ujera nentokesore. Natyra e ketyre depozitimeve lejon filtrimin e ujrave siperfaqesore drejt thellesise e ne kete menyre nuk rrezikohet shfrytezimi i karrieres. Edhe ujerat e kontaktit te depozitimeve deluvjale me formacionet rrenjesore jane shume te pakta apo mungojne fare.

Jashte siperfaqes se kerkuar, rrjedh Lumi i Devollit. Devolli ndodhet ne Shqiperine e mesme dhe jugperendimore te vendit dhe shtrihet teresisht ne territorin shteteror te Shqiperise. Siperfaqja e pergjithshme e pellgut ujembledhes te ketij lumi eshte 3130 km² eshte me gjatesi 196 km. Lartesia mesatare e pikave te perfshira ne pellgun ujimbledhes te ketij lumi eshte 960m dhe pjerresi 31%. Lumi Devoll perfshin nje territor teper kompleks, nga burimet e formimit te tij deri ne bashkimin me lumin Seman, perfshin te gjitha format e relievit te territorit hidrografik te Shqiperise.

Lumi Devoll buron nga shpati juglindori i Moraves dhe pasi kalon Mirasin del ne fushen e Bilishtit te mbushur me aluvione ku mbledh ujrata e perroit te Vidohoves dhe te Zecishtit.

Nga lindja e Bilishtit merr ujrata e perroit me kete emer, te Hocsishtit dhe Babanit. Kalon gryken e Cangonjit, rrjedhja e ujit ne vazhdim behet e shtruar e drejtuar dhe hyn ne fushen e Korces dhe te Maliqit. Duke rrjedhur drejt perendimit me te kaluar qyteti e Maliqit futet neper gryka te nje pasnjeshme, merr ujrata e disa prejve malore te Gores qe rrjedhin nga flishe me trashesi te madhe shtresash ranore. Shtrati i lumit ne kete zone eshte i ngushte me gjeresi maksimale 40 m. Me tej ne zonen e Oparit derdhet ne Devoll lumi i Malsise dhe ne kete territor shtrati i lumit zgjerohet .

Ne gryken e Dobercanit lumi futet ne masivin shkembor ultrabazik te forte dhe shtrati i lumit ngushtohet se tepermi, ne pjesen me te madhe te rrjedhjes gjaresia eshte 10 – 15 m. dhe rrjedhja eshte e rrembyeshme. Pasi kalon zonat ultra bazike ku derdhen te gjithë prrenjt malor, drejtimi i derdhjes se lumit eshte veri-perendim, kalon ne shkembij flishore argjilash, rrjedhja e lumit behet me e qete dhe shtrati zgjerohet dukshem mbi 300m. ne Kodovjat ne lumin Devoll derdhet lumi i krahines se Verces me te njejtin emer qe buron nga malet e Valamares, shume i rrembyeshem ne periudhe rreshjesh. dhe furnizon Devollin me sasira te konsiderueshme inertesh lumore, ne periudhen e veres dhe ne muajt e that qe pasojne ka prurje minimale.

Ne zonen e Nartes ne Devoll derdhet lumi i Tomorrices qe burot nga krahina me te njejtin emer dhe burimet kryesore te ujrave jane nga reshjet e bores qe depozitohen ne malin Tomorr dhe pas shkrirjes ne formen e perrenjve dhe burimeve nentoksore derdhen ne kete lum.

Lumi Devoll deri ne bashkimin me Osumin dhe qe formojne Semanin, ka rrjedhje te shtruar te qete dhe me gjeresi te shtratit te konsiderueshme mbi 300m, ne kete gjatesi ne te derdhen perroi i Korceit, Holta, perroi i Gostimes etjere te cilet sjellin ne Devoll sasi te madhe inertesh nga zonat shkembore qe ata pershkojne. Ne rrjedhen e ktyre prrenjve ka burime te perhereshme nentokesore uji qe derdhen po ne kete lume. Ne afersi te Cerrikut Devolli ben kthese te forte ne drejtim te jug-perendimit dhe kete drejtim e vazhdon ta ruaj deri ne bashkimin me Osumin, duke krijuar lumin Seman.

Ne te gjithë gjatesin e rrjedhjes, nga bashkimi me lumin e Verces deri ne bashkimin me Osumin, Devolli kalon ne shkembinj te flishit te Molasikut, argjila dhe ranore.

Devolli si permendem me siper furnizohet me materjale inerte aluvjone kryesisht nga shpatet e shkembijve qe pershkon, prurjet e lumit te Malsise, Verces Tomorrices, Prrenjeve te medhenj si prroi i Cekrezit, Korceit, Holtes, Gostimes e proskave te shumta qe derdhen ne te dy shpatet anesore te ktij lumi.

Sasia e lendeve te ngurta qe depozitohen dhe transportohen ne shtratin e lumit Devoll eshte 8.7 milion ton /vit

Ka mineralizim mesatar 390 miligram/liter

Temperatura e tij ndryshon nga 5.5⁰ c deri 23.7⁰ c ne Gusht.

Devolli ka prurje mesatare vjetore 49.5m³ /sek. me modul rrjedhje te ulet 15.9 lit/sek per km2 dhe ushqehet kryesisht nga rrjedhjet siperfaqesore. Prurja maksimale me perseritje nje here ne nje 100 vjete eshte 1600m³/sek.

c) Nje identifikim te ndikimeve te mundshme negative ne mjedis te projektit, perfshire ndikimet ne biodiversitet, toke, uje, ajer.

Ndikimet ne biodiversitet

Siperfaqja ne te cilen do te behet shfrytezimi nuk duket nga qendrat e medha te banuara , me perjashtim te rasteve te kalimtareve qe udhetojne ne rrugen automobilistike Gramsh–Maliq .

Duhet theksuar se siperfaqja qe do te shfrytezohet eshte kurrizore kodre . Aktiviteti shfrytezimit me kariere prek perkohesisht peizazhin ekzistues dhe topografine e saj per gjate kryerjes se aktivitetit .

Me masat që do merren për rehabilitimin e saj, gjelberimin me bime që rriten në zone, gjatë shfrytëzimit dhe në mbyllje të aktivitetit, peizazhi dhe topografia e zonës do të përmiresohet dukshëm do të krijohet një ambient panoramik i këndshëm për syrin e njeriut dhe shlodhës.

Dëmtimi i vegjetacionit bimor, sidomos gjatë hapjes së karrierës dhe shfrytëzimit të shkallës së parë dhe të dytë është faktor negativ.

Zona që do të shfrytëzohet nuk ka bimesi të lartë dhe vende-vende rriten shkurre ku lartësia nuk i kalon 0.5m dhe në vende të tjera është shfaqje shkembore.

Nga ky aktivitet nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e përcaktuar në VKM nr. 804. dt. 4.12.2003 dhe e listuar në urdherin e Ministrit nr. 146, dt. 8.5.2007. Nga subjekti në zbatim të projektit do të merren masa që zona në shfrytëzim të jetë gjithmone e kufizuar dhe të rehabilitohet duke u pyllëzuar. Ndërsa për të menjanuar erozionin nga ujërat e rreshjeve atmosferike në skarpën e sipërme të shkallëve do të ndërtohen kanale dhe kuletat që ujërat të drejtohen në zona që nuk demtojnë tokën, gjithashtu sheshet e shkallëve të karrierës do të hapen me pjerresi nga skarpata e shkallës që ujërat të rrjedhin në drejtimin e duhur.

Zona e kërkuar për shfrytëzim nuk përfaqëson zone me rëndësi të veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për “Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimit si Zonë e Mundëshme” për tu shpallur “Peizazh i mbrojtur”.

Ndikimet në tokë

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka shkarkime ndotese në tokë, në vendet e caktuara në projekt (depozitat e sterileve) parashikohet depozitimi i materialit të përdorshëm dhe përpunimi i tij me tokë vegjetale për të mundësuar mbjelljen e bimëve dhe pemëve karakteristike të zonës gjatë fazës së rehabilitimit. Dherat e depozituara në damba nuk përmbajnë elemente kimik ndotës për tokën, do të përpunohen me dhera të pasuruara me humuse, do të transportohen dhe shpërndahen në sheshet e shkallëve me trashësi mbi 20 cm dhe do të pyllëzohen me bime që rriten në zone për gjelberimin e saj. Gjithashtu mbetjet e krijuara në karriere nga veprimtaria humane e punonjësve ose nga proceset e punës do të transportohen në sheshin e depozitimit të miratuar nga pushteti vendor.

Ndikimet në ujë

Në procese teknologjike të shfrytëzimit të ranorit konglomerat me karriere nuk do të përdoret uji. Aktiviteti do të prodhojë konglomerate të cilat do të shërbejnë për mbushjen e digës së Moglicës si dhe një pjesë do shkojë në impiantin e fraksionimit për prodhimin e inerteve për të prodhuar beton dhe asfaltobetonin i nevojshëm për ndërtimin e veprave të HEC-it. Në ditë me rreshje në karriere nuk punohet, një arsye është se konglomerati me prezencë uji varferohet.

Ujërat e shiut do të sistemohen përmes hapjes së kuletave dhe kanaleve për drenazhim dhe disiplinimin e ujërave të rreshjeve atmosferike.

Ndikimet ne ajer

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate shfrytezimit te karrieres, burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e konglomeratit do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Shfrytezimi konglomeratit me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Ndikimet e identifikuar nga zhvillimi i aktivitetit jane ndikime direkte ne mjedis.

Tabela e identifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne toke.

	Ndikimi i mundshem	Sqarim
1	Derdhja pa dashje e vajrave dhe lubrifikanteve nga mjetet e punes.	Behet fjale per ndonje rast te rralle te rrjedhjes gjate difekteve dhe çarje te tubave dhe sotokartit te mjeteve motorike dhe nderrimit te vajrave ne makinerite e karrieres gjate prodhimit dhe transportit te ranorit konglomerat.

Tabela e identifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne ajer.

	Ndikimi i mundeshem	Sqarim
1	Shkarkimi i gazeve ne sasi minimale nga lenda djegese	Sasia e gazeve nga djegia e karburantit qe do te shkarkohet nga mjetet motorrike. Eshte standart i teknologjise se prodhimit te mjeteve dhe i karburantit.
2	Emetimi i zhurmave nga puna e makinerive te karrieres.	Vlerat standart te emetimit te zhurmave sipas teknologjise se prodhimit te makinerive, kontroll teknik te makinerive te karrieres.
3	Emetimi i nxehtesise dhe zhurmes nga shperthimi i lendes plasese.	Nuk do te kete emetim te nxehtesise dhe zhurma mbi normat e lejuara.

Tabela e identifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne biodiversitet.

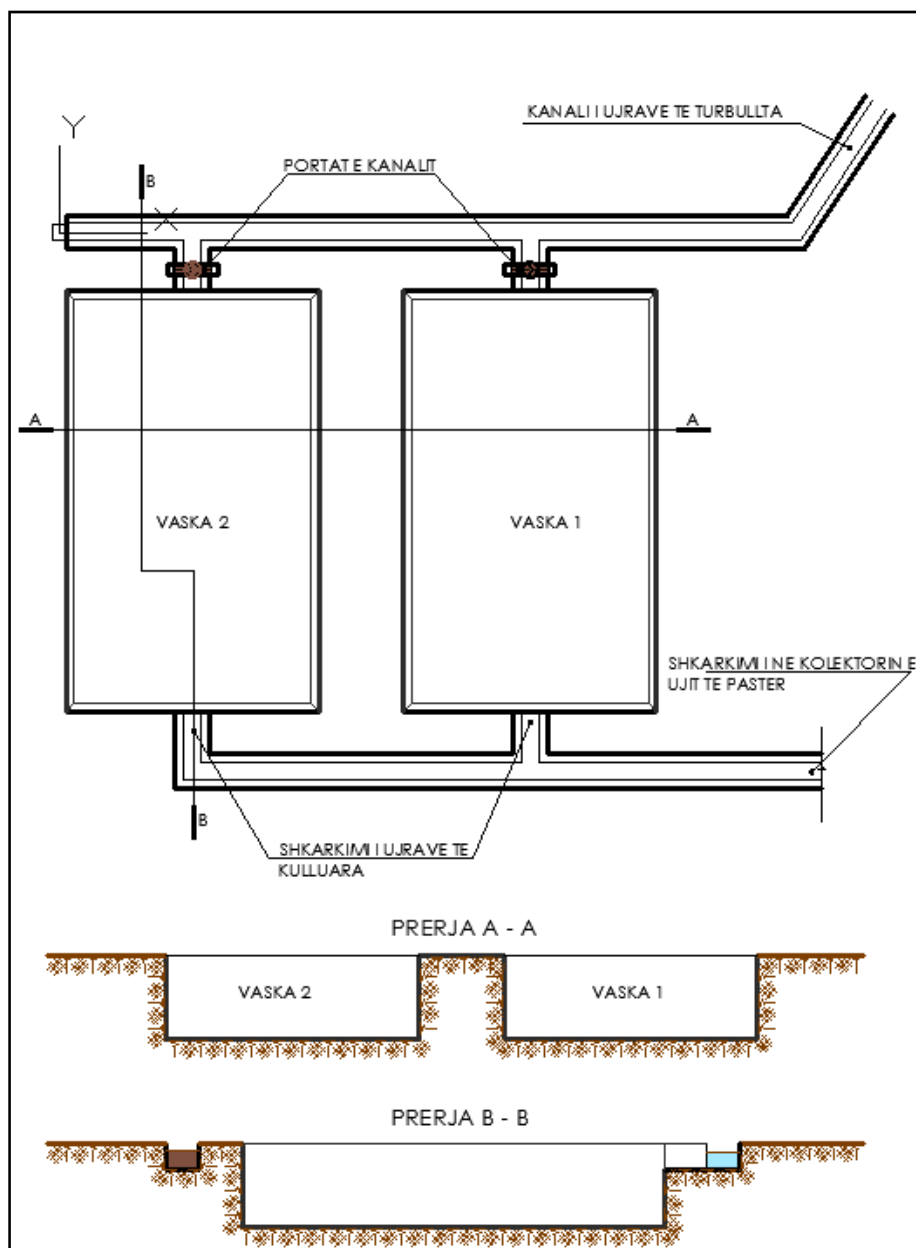
	Ndikimi i mundeshem	Sqarim
1	Shqetesim i mundeshem i faunes.	Ndikim i perkoshem.

d) Nje perskrim te shkurter per shkarkimet e mundshme ne mjedis te tilla si , ujera te ndotura, gaze dhe pluhur, zhurme, si dhe prodhimin e mbetjeve

Uji do perdoret per lagien e territorit per paksimin e pluhurave gjate procesit te nxjerrjes se konglomeratit dhe do sigurohet permes depozitave nga shoqeria.

Ujerat e ndotura nga pluhurat e krijuara nga minerali konglomerat, se bashku me ujerat e shiut do te depozitohen ne vaskat e ndertuara ne sheshin e karieres . Praktikisht do te ndertohen dy vaska me keto parametra: gjatesi 6m, gjeresi 3m dhe thellesi 2m. Uji i perdorur do te shkarkohet ne nje vaske dhe pasi te dekantoje masa e ngurte ujrato kalojne ne vasken tjeter. Ujrat largohen nga vaska pasi te jene ngurtesuar mbetjet e ngurta dhe depozitohen ne sheshin e caktuar nga pushteti vendor ose ne sheshin e karieres ne nje zone te percaktuar. Vaskat rrethohen me lartesi deri 2m me rrjet metalike te qendrueshme per tu mbrojtur nga renia e njerezve ne to dhe per te menjanuar aksidentet ne pune. Ujerat e pastra pas vaskave do te riperdoren ose do te shkarkohen ne mjedisin ujqor prites.

Skica e vaskave te dekantimit

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate shfrytezimit te karieres, burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e konglomeratit do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Ky aktivitet do te kryhet larg zonave te banuara, ne shpatin e kodres me depozitime gjeologjike tekonglomeratit. Aktiviteti i shfrytezimit te vendburimit do te behet ne nje zone te kufizuar ne krahasim me siperfaqen dhe popullsine e rajonit. Per zhvillimin e aktivitetit nuk do perdoret toke shtese vec asaj te miratuar per shfrytezim.

Zhurmat ne fazen e ndertimit kryesisht vijne :

- nga makinerit e perdorura per pastrimin e dheut te sheshit te montimit te Konteniereve qe do sherbejne si zyra, shtrimin e sheshit me cakell, shkarkimin nga makina me vinç e konteniereve.
- nga makinerit qe do perdoren per pergatitjen e shesheve te shkalleve te shfrytezimit te karieres.

Gjate fazes se pare te ndertimit paisjet e perdorura do te jene nje eskavator qe do te hap shkallet e karieres dhe makinerit qe do te perdoren per montimin e kontoniereve me kohe teper te kufizuar pune deri dy dite si kamioni transportit te kontoniereve, vinci shkarkimit dhe fadroma e pastrimit dhe shtrimin te sheshit te kontoniereve.

Makinerit dhe niveli i pranueshem i zhurmave

<i>Lloji makinerise</i>	<i>fuqia motorike P (kw)</i>	<i>niveli pranueshem i zhurmes db</i>
<i>Eskavator me zinxhira Fadrome</i>	<i>p = 125</i>	65
<i>Eskavator, paisje ngritese Transportues, sonde, etj</i>	<i>p = 75</i>	65
<i>Matrapik ne eskvator</i>	<i>p = 65</i>	68

Paisjet e makinerit qe do perdoren ne kete aktivitet do plotesojne direktiven 2000/1/14/CE te Parlamentit Evropian dhe e KE 8 maj 2000, do jene te standartit te aplikueshem ne BE per zhurmat.

Ndikimi nga zhurmat ne fazen funksionale te aktivitetit

Burimet e zhurmave jane ne siperfaqe. Çdo burim perhap vale zhurme. Fusha akustike qe rezulton varet nga karakteristikat e absorbimit dhe reflektimeve te te gjitha pengesave ekzistuese, ndermjet burimit dhe receptorit.

Energjia zvoglohet per gjate rruges si rezultat i absorbimit te siperfaqeve, divergjences gjeometrike dhe absorbimit atmosferik.

Program i perdorur per llogaritjen e nivelit te zhurmave merr parasysh faktori

“A” – niveli i presionit te zhurmes te llogaritur

Faktori « A » perbehet nga kontribuesit qe vijojne

Niveli i fuqise se zhurmes ne drejtim te perhapjes $L_{ne\ drejtim\ te\ eres}$, llogaritet per cdo burim

$$L_{ne\ drejtim\ te\ eres} = L_{W_} - A$$

Ndikim te zhurmave do te kete gjate procesve te punes se shfrytezimit.

Niveli i zhurmave te ketyre makinerive, eshte i atij niveli qe nuk influencon si per te punesuarit dhe per banoret dhe gjallesat per rreth tij.

Niveli zhurmave nga puna e njekoheshme e makinerive ne distance 7 m nga to, eshte me i vogel se 70 dB. Duke mare parasysh shprehjen e nivelit te intensitetit akustik te nje zhurme me relacionin e me poshtem :

$$L = 10 \lg(I_1/I_0) \text{ ku}$$

L - Niveli akustik i zhurmes te marre ne konsiderate .

I_1 - Intensiteti akustik i zhurmave

I_0 - Intensiteti akustik i references

Vleresojme se niveli akustik i zhurmes ne rruge eshte me i ulet se ai i zhurmes se nje makine qe kalon ne te, praktikisht ai eshte 40-50 dB qe i pergjigjet kushteve te nje bisede me ze normal.

Fenomene te tilla si vibracion, ndricim, nxehtesia jane te paperfillshme ne zhvillim te ketij aktiviteti ne kete objekt. Duhet theksuar qe vibracioni ne kete aktivitet nuk ndikon ne territor mbasi nuk ka objekte te cilat ndihet influenza e lendes plasese.

Siç thame edhe me siper, zhurmat qe do te krijohen gjate procesit te punes ne objekt jane vetem ato te shkaktuara nga makinerite e shfrytezimit ,te ngarkimit e te transportit te cilat ato jane brenda normave.

Nga kryerja e aktivitetit minerar per shfrytezimin e konglomeratit mbetjet e ngurta do te jene mbulesa vegjetale dhe copa te ranorit te konglomeratit. Persa I perket mbetjeve sterile ato do te depozitohen ne vendin e caktuar ne projekt (depozitat e sterileve), ketu parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegjetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se rehabilitimit. Dherat e depozituara ne damba do te perpunohen me dhera te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen ne sheshet e shkalleve me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllzohen me bime qe riten ne zone per gjelberimin e saj. Keto sterile nuk jane ndotese per mjedisin toke sepse kane te njejten perberje mineralogjike me token ku do te depozitohen.

e) Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve negative te identifikuara

Gjate fazes normale te operimit te projektit nuk do te kete emetime te gazeve, lengjeve, mbetjeve toksike, helme te ndryshme dhe substanca te tjera te demshme, te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e punonjesve, banoreve dhe mjedisin perreth, floren dhe faunen e zones, burimet ujore. Shfrytezimi ranorit konglomerat me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke

bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Persa i perket ndikimit ne peizazhin ekzistues dhe topografine e saj do te zgjas per gjate kohes se kryerjes se aktivitetit. Me mbylljen e aktivitetit dhe masat rehabilituese zona e shfrytezuat do te kthehet ne nje peizazh me pamje panoramike te pelqyeshme nga syri i njeriut.

D) Te dhena per shtrirjen e mundshme hapesinore te ndikimit negative ne mjedis, qe nenkupton distancen fizike nga vendodhja e projektit dhe vlerat e ndikuara qe perfshihen ne te.

Duke njohur teknologjine, operacionet ne terren dhe menyren e shfrytezimit te objektit u identifikuan ndikimet e mundeshme negative ne çdo receptore - perberes te mjedisit ne objekt.

Identifikimi i ndikimeve – Permes te cilit u percaktua nderveprimi mjedis-projekt i prodhimit te ranorit konglomerate me vendodhje ne gur Shqipe zona 712/6/2 dhe u identifikuan ndikimet e mundeshme gjate kesaj faze sipas receptoreve te mjedisit.

Vleresimi i ndikimeve – Ekspertet mjedisore te fushave te ndryshme bene perpjekje per matjen e gravitetit te ndikimeve . Vleresimi i Sinjifikances ka te beje me vete rendesine e ndikimeve dhe eshte faza me e rendesishme per zbatuesit e projektit sepse argumenton çdo ndikim negativ dhe perafroon ate me objektivisht me teresine e bashkeveprimeve midis projektit dhe mjedisit. Kriteret e perdorur per vleresimin e rendesise se ndikimeve variojne dhe drejtohen kryesisht nga vlerat e mjedisit te ndikuar.

Shtrirja fizike- Vlereson siperfaqen apo dimesionin hapsinore te nje ndikimi te dhene ne raport me burimin qe gjeneron ate ndikim, p.sh. ndikimi ne toke nga shfrytezimi eshte nje ndikim saktesisht i percaktuar i cili mund te matet , por ne se do te ket erozion te tokes ndikimi rritet ne permasa fizike te siperfaqes se marre per studim.

- **Kohezgjatja e ndikimit** – Vlereson se sa do te zgjase nje ndikim i caktuar ne dimesionin kohe (ndikim i perhershem apo i perkoshem). Ne rastin tone shfrytezimi i ranorit konglomerat eshte per nje afat kohor deri ne perfundim te vepres. Ndersa te gjitha ndikimet e tjera negative ne mjedis jane te perkoshme, si shkarkimet e ujit te rreshjeve, emetimet e pluhurave, etj

-**Kthyeshmeria** –Vlereson mundesin e kthimit te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e tij te me pareshme (aftesia per tu rehabilituar dhe regjeneruar)

-**Rendesia** – Realizon nje vleresim total te tre permasave te mesiperme dhe njekoheesisht thekson vemendjen qe duhet patur per administrimin e ndikimit.

Ndikimet e parashikuara nuk kane shtrirje te madhe fizike, objekti i shfrytezimit ndodhet ne distance te konsiderueshme nga zona me e afert e banuar dhe nuk preket nga zhvillimi i ketij aktiviteti. Zhurmat qe krijohen gjate hapjes dhe shfrytezimit te shkalleve te karieres nuk perbejn ndotje akustike. Analiza e frekuences te zhurmes te emetuar nga keto makineri dhe pajisje tregon se ato ndodhen nen mesataren e frekuences 100 – 150 Hz , e cila eshte e pranueshme nga veshi i njeriut . Koha ne te cilen do te jene te pranishme keto zhurma eshte vetem gjate dites, meqenese ne objekt do punohet vetem me nje turn. Niveli i zhurmave te ketyre mjeteve ne largesi nuk do te jete i madh dhe do te jete konform normave ne fuqi.

g) Mundesine e rehabilitimit te mjedisi te ndikuar dhe mundesine e kthimit te siperfaqes te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e meparshme, perfshire edhe token bujqesore , si dhe kostot financiare te peraferta per rehabilitimin

-Masat rehabilituese

Punimet qe do te kryen per rehabilitimin e zones se shfrytezuar

-Punime inxhinierike

-Punime biologjike

-Punime inxhinierike

-Hapja dhe mirembajtja e rrugeve automobilistike per hyrje ne sheshin e sigurise se shkalleve

-Hapja e kunetave dhe kanaleve per drenazhim dhe disiplinimin e ujerave te rreshjet atmosferike

-Punime biologjike

-Mbushja me dhera humusore me trashesi 30cm te shesheve te shkalleve dhe pergatitja e tokes per mbjellje me bimesi.

-Mbjellja e fidaneve qe rriten ne zone

-Mbjellja e bimesise.

-Sherbimet profilaktike ne siperfaqet e rehabilituara.

-Ana bologjike

Zona eshte me depozitime ranori konglomerat qe nuk kane bimesi te zhvilluar.

Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi i klimes mesdhetare. Ne kete zone eshte prania e shkurreve mesdhetare.

Bimesia drunore e larte ne formen e pyjeve pothuajse mungon dhe dominohet nga llojet e shkurreve mesdhetare.

Gjitaret e medhej qe takohen ne kete zone jane dhelpra,ujku lepuri i eger numri i te cilit eshte zvogeluar , nusja e lales etj

Nga shpendet me shpesh takohen thelleza, shapka, trumcaket, kumrijet , gushkuqi etj. Gjithashtu takohen zvarranik te ndryshem si gjalperinj, hardhuca, breshka, nje numer i pakufizuar insektesh, milingona, etj.

Rehabilitimi zones se shfrytezuar duke u gjelberuar dhe pyllzuar do te permiresoje cilesine e ajrit floren dhe faunen e zones, etj. Mbas rehabilitimit te çdo sheshi do te kryhen te gjitha sherbimet e nevojshme per mbirjen dhe mirembajtje te tyre.

Ne teresi, ne funksionimin e ekosistemeve te tjera nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlera dhe duhet te ruhen dhe rehabilitohen.

Flora dhe vegjetacioni i kesaj zone dominohen nga dellinje e shkurre te egra. Ne kete kat shkurre ka si mbulesa ne masen me te madhe te tij bimesia barishtore qe zhvillohet ne varesi te drejtperdrejte te mikroklimave dhe eshte rezultat i veprimtarise antropogjene.

-Punime biologjike biodiversiteti

Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi klimave mesdhetare.

Ne kete zone eshte prania e bimesise mesdhetare te shkurreve te ulta dhe barishteve si dhe te ferrave . Bimesia e larte ne formen e pyjeve masive mungon dhe dominohet nga llojet e siperpermendura dhe dushknajat qe jane deshmitare te pranise se tyre masive ne te kaluaren.

Nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlera dhe duhet te rehabilitohen.

Per kete ne zonen e kryerjes se punimeve do te mbillet bimesia e zones dhe bimesi e kultivuar ne te gjitha sheshet e sigurimit qe do te dalin per cdo horizont shfrytezimi.

Pervec filizave do te mbillen edhe bimet barishtore ne sheshet e shkalleve per te krijuar siperfaqe te gjelber. Mbjellja e tyre do te permisoje ne menyre te dukshme pejsazhin e zones dhe do te ndikoj ne rritjen e popullimit e numrit te gjitareve, shpendeve dhe zvarranikeve, sepse do te krijohen kushtet e nevojshme per zhvillimine tyre, te folezimit dhe do te eliminohet fenomeni i erozionit.

Punimet e rehabilitimit konsistojne si me posht.

-Krijimin e siperfaqeve per mbjellje

-Sistemimin e materialit te mbuleses te depozituar paraprakisht ne kufijte e karrieres.

-Mbjelljen e siperfaqeve te reja me shkurre te egra dhe drure te zones mesdhetare

-Mirembajtjen e siperfaqeve te mbjella.

Masat zbutese te ndikimeve negative gjate procesit te shfrytezimit.

Masat zbutese te ndikimeve negative konsistojne ne uljen e ndotjeve gjate punimeve ne kariere te ajrit nga pluhuri, gazet mbrojtja nga zhurma, si dhe uljen e efekteve negative hapsinore dhe ne territor, ne faunen dhe floren. Por pikesynimi kryesor i studimit mbetet rehabilitimi i tokes dhe evitimi ne maksimum i erozionit.

Masat konkrete qe do te merren gjate punimeve do te jene :

-Mbjellje me filiza dellinje , makje e gjithë periferise me te larte te shpatit te territorit gjate shfrytezimit. Kjo mase do te sherbeje edhe per uljen e nivelit te pluhurave dhe zhurmave ne vazhdim te projektit, si dhe te rrise mundesimin per vetegjenerim te drureve ne pjesen e larte me shpatin tjetër te kodres.

-Pemiresimin e bimesise ne te gjitha periferine e karrieres me bimesi te zones si dellinje dhe makje per te izoluar pjesen e fragmentizuar nga shfrytezimi prej atyre te paprekura nga projekti duke lene mundesine per perhapje te metejshme te ketyre specieve vendase ne territoret fqinje. Te dy keto masa mund te sherbejne si bariera per pluhurin qe mund te nxirret nga aktiviteti eolik gjate shfrytezimit.

-Uljen e prodhimit per stinen e veres duke evituar keshtu me sa te jete e mundur pluhurat. Nga ana tjetër per te ulur efektet negative, gjate periudhave te thata do te perdoret lagia e shesheve te punes dhe sidomos, lagia e materialit te nxjere. Kjo do te mbroje ambientin nga pluhuri gjate transportit te prodhimit

Rehabilitimi i territorit

Masat rehabilituese do te konsistojne ne :

-Uljen e erozionit

-Restaurimin e habitateve

-Pasurimin e biodiversitetit me speciet natyrore.

-Rritjen e vlerave vizuale dhe rikrijuese te territorit qe do te shfrytezohet.

Se pari shfrytezimi me tarace me lartesi 10 m, eshte bere per te lehtesuar zbatimin e planit te rehabilitimit. Keto taraca do te lejojne si mbulimin e siperfaqes me gjelberim ashtu edhe evitimin e pamjeve te pakendeshme te shpateve vertikale te tarracave qe mund te mbeten zbuluar ne rastet e lartesis se pergjithshme te tarraces rreth 10 m.

Rradha e mbjelljeve do te jete nga lart-poshte, duke lejuar mundesine per vetepershapjen e specieve mbi bazat e aktivitetit eolitic dhe forces se rendeses. Gjeresia e shkalles se taraces do te jete 4m. Kjo lloj mbjellje lejon vetepershapjen e species, si dhe nuk demton ne rritjen e bimeve pasi nuk pengon dritezimin.

Rehabilitimi i tokes

Per rehabilitimin e tokes, do te shfrytezohen mbetjet e imeta nga materiali i nxjerre dhe do te plotesohet me dhera humusore te pasur me pleh.

Nese do te nevojitet stabilizimi i ketij dheu nje pjese e faqes se pjerret do te behet me trungje te ngulura me thellesi 30 cm, mulcirimi do te jete i thate dhe me kashte, gjethe te bimeve te zones dhe dege. Mulcirimi do te sherbeje si per uljen e humbjeve te farnave nga largimi prej aktivitetit eolik, ashtu dhe per uljen e aktivitetit erodik per sa kohe vegjitacioni eshte i pa zhvilluar mire. Mbjelljet do te kene renditjen me largesi fidanesh cdo 10 m, gje qe do ti jape nje kurore dendesi mjaft e mire territorit pas shfrytezimit, dhe lejon dritezimin per veterritjen dhe zhvillimin e bimeve natyrore.

Rehabilitimi i plote i mjedisve te territorit do te jete si me poshte:

Mbjellja e tarracave

-Mbjellje e taracave ne shkallet e karrieres

-Filiza 2 vjecare ne periferi

-Mbjellje e filizave 2 vjecare te pemeve dhe lejimi i perteritjes se shkurreve.

Nga vete rehabilitimi i habitateve me perparesi do te marre rritja e abudances se shpendeve dhe zvarranikeve dhe njekohesisht do te shtohen si habitatet ashtu dhe rezervat natyrore edhe per gjitaret e larte si lepuri etj. prej ketej do te rritet edhe mundesia e pranise se mishngrenesve te larte si dhelpra , ujku etj.

Kanalet dhe kunetat.

Kunetat dhe kanalet do te bejne qe rrjedhja e ujrave siperfaqesore te behet me force rendese, duke perftuar ne kete menyre grumbullimin e tyre dhe me pas depertimin gradual ne toke.

Kombinimi i punimeve te shfrytezimit te karrieres me ato te zbutjes se impakteve mjedisore si dhe punimet rehabilituese, do te

nga ana e shoqerise do te vazhdojne te pakten deri ne kater vite pas mbarimit perfundimtar te shfrytezimit te karrieres.

-Krijimin e siperfaqeve per mbjellje , sistemimin, grumbullimi dhe mbjellja.

Per te krijuar siperfaqet per mbjellje, shkurresh ose barishtesh te zones, subjekti parashikon qe ne vitin e pare te beje : kete si pasoje edhe rritjen e numrit te te punesuarve

Kujdesi per punimet rehabilituese

Sistemimin i dherave ne taracat e shesheve te shkalleve per te gjithë siperfaqen qe do te shfrytezohet . Ndryshimet e mundeshme ne ritmet e prodhimit do te reflektohen edhe ne planet e rehabilitimit.

-Punimet e mbylljes trajtimit te sterile dhe rehabilitimit te zones

Elementet e mesiperm jane marre ne konsiderate ne hartimin e projektit te mbylljes dhe llogaritjen e shpenzimeve perkatese per realizimin e tij dhe perkatesisht

-Zonat e shfrytezuara te krijuara nga shfrytezimi do te mbushen me sterilet e depozituara perreth tyre dhe me vone do te mbuloohen me dhe aktiv per te mundesuar mbjelljen e pemeve te pershtateshme te zones.

-Do te çmontohen pajisjet

-Ne perfundim do te jete i shoqeruar nga sinjalistika perkates edhe rrethimi

-Preventivi i shpenzimeve te rehabilitimit te siperfaqes se shfrytezuuar dhe llogaritja e garancise ne vit

Preventivi i shpenzimeve dhe llogaritja e garancise per mbyllje dhe rehabilitim

Tabela e shpenzime per mbylljen dhe rehabilitimin e 1 Ha

Preventivi i planit te rehabilitimit te pjeses se karrieres te shfrytezuuar								
Nr	Operacionet	Siperfaqja	Norma	Siperfaqe	norma	Volumi I punes	Çmi mi	Vlera
			ha/ha	operacionale	m3/ha oper	m3	Leke/m3	Leke
I	Plani I mbylljes se Karrieres							
Nr	Emertimi							
a	Krehje sistemim ifaqeve anesore	1	1.5	1.5	200	300	50	15000
	Shuma I .							15000
II	Plani I menaxhimit te mbetjeve							
a	Sistemimi I mbetjeve te zbulimit	1	0.6	0.6	2000	1200	20	24000
b	Sistemimi I mbetjeve teknologjike	1	0.25	0.25	2000	2000	20	40000
	Shuma II							64000
III	Plani i rehabilitimit perfundimtar te mjedisit							
					nr/ha	nr		
a	Mbushje me dhe e siperfaqes	1	0.5	0.5	2500	1250	35	43750
b	Mbjellje pemesh	1	0.5	0.5	300	150	100	15000
c	Hapje gropash	1	0.5	0.5	300	150	1000	150000
d	Blerje pemesh	1	0.5	0.5	300	150	50	7500
e	Sherbime	1	0.5	0.5	300	150	50	7500
f	Kanali I ujrave te larta		Norma		gjatesi	Volumi	Çmi mi	Vlera
			ml/ha		ml	m3	leke/m3	leke

		1	300		300	75	200	15000
g	Sinjalistike							5000
	Shuma (a-g)							243750
	Shuma (I+II+III)							322750
	TOTALI							322750

Shpenzimet per mbylljen dhe rehabilitimin e 1 ha kariere per pjesen e shfrytezuar me kariere eshte **322 750 leke/ha.**

DEVOLL HYDROPOWER sha

h) Masat e mundshme per shmangien dhe zbutjen e ndikimeve negative ne mjedis

Per te ulur ne minimum ndikimet nga zhurmat do te merren keto masa:

- Makinerit e shpimit, te ngarkimit dhe transportit te ranorit konglomerat do te jene bashkekohore qe plotesojne standartet shteterore, te pajisura ne marmita silenciatore te pakesimit te zhurmave.
- Per te ulur me tej ndikimin nga zhurmat puntoret detyrimisht do te perdorin paisjet e mbrojtjes ne pune “kufje”

Brenda zones karieres vlerat e zhurmave jane gjithmone poshte normave te lejuara. Jane bere matje te nivelit te zhurmave ne disa objekte te ngjashme ku perdoren te njejtat makineri dhe del se ne distancen 10m nga makinerit zhurmat arrijne nivelin 70 dB.

Emetimet ne ajer perfaqesohen nga pluhuri qe krijohet gjate shpimit te birave nga sondat, ngarkimit, shkarkimit teranorit konglomerat, levizjes se makinerive ne territorin e karieres ndersa ndikimi nga gazet shkaktohet nga mjetet motorrike, sonda, eskavatore, fadromat, kamionet dhe mjetet e tjera motorrike qe levizin ne kariere.

Me projekt per mbrojtjen nga pluhuri do te merren keto masa.

a-Sonda e shpimit do te jete e pajisur me sistemin e kapjes se pluhurit.

Sasia e pluhurit te krijuar gjate shpimit te birave thithet nga nje respirator i fuqishem kalon ne nje ciklon ku depozitohet pluhuri por ne fakt thellesia e tyre nuk i kalon 0.5 m dhe numri i tyre eshte i vogel .

b-Per te eleminuar pluhurin qe krijohet gjate ngarkimit teranorit konglomerat,

transportit dhe levizjes se mjeteve ne shkallet e karieres, materiali qe ngarkohet dhe sheshet e shkalleve do te lagen me uje, ndersa makinat do te mbulohen me mushama.

Duke marre ne konsiderate prodhimin ditor pluhurat gjate nxjerrjes dhe ngarkimit do te jene minimale.

Per mbrojtjen nga gazet e motorreve dizel do te merren keto masa.

Mjetet motorrike do te jene bashkekohore qe plotesojne standartet shteterore. Ato do te jene te pajisura ne marmita me katalizatore per kapjen e gazeve toksike.

Meqenese qendrat e banuara jane ne nje distance relativisht te larget nga zona e shfrytezimit, keto emetime nuk ndikojne ne to.

Gjithashtu nuk do te kete ndikim tek punonjesit e karieres, floren dhe faunen per rreth saj.

Per zbutjen e ketyre ndikimeve mbi punonjesit e karieres ata do te pajisen me mjete mbrojtese nga pluhuri dhe gazet.

Masat teknike,

Per parandalimin e erozionit, shembjes dhe vithisjeve te ndryshme, ne zonen e shfrytezimit subjekti parashikon, cdo vit, te kryeje punimet e meposhteme:

Pas perfundimit te shfrytezimit qe ne vitin e pare te aktivitetit shfrytezues te nje pjese te shkalles se pare, ne sheshet e krijuara dhe kryesisht ne sheshin e lene per kete qellim, do te ridepozitohen hap pas hapi ne cdo vit mbetje te ndryshme te zbulimit te cilat perbehen nga depozitime deluvionale produktive;

Depozitimi i tyre behet me qellim te parandalimit te erozionit te shpateve dhe per ti paraprire mbjelljes se bimeve dhe pemeve karakteristike te zones.

Gjate ushtrimit te aktivitetit te shfrytezimit do te ruhen parametrat gjeometrike dhe gjeomekanike te shkalleve te shfrytezimit te parashikuar ne projekt;

Sistemimi, krefja dhe skarifikimi i skarpateve te shkalleve te shfrytezuara do te behet ne menyre sistematike, sipas parametrave gjeometrike te percaktuar ne pjesen perkatese te projektit;

Gjate shfrytezimit dhe ne perfundim te tij do te ruhen parametrat e pjerresise se shkalleve dhe te siperfaqeve te mbuluara per te lejuar rrjedhen normale te ujerave te rreshjeve dhe parandaluar grumbullimin dhe shpelarjen e siperfaqes se shfrytezuar dhe te mbuluar;

Masat estetike dhe ekologjike

Gjate ushtrimit te aktiviteti te tij, subjekti i licensuar do te kryeje cdo vit proceset e me poshteme:

- Sistemimin e skarpateve perfundimtare te shkalleve te shfrytezimit duke respektuar parametrat gjeomekanike dhe gjeometrike te tyre;
- Lenien e brezave mbrojtes midis kufijeve te zones se shfrytezimit dhe siperfaqes tjeter (jashte kufirit te zones);
- Sistemimin , perpunimin dhe mbulimin e siperfaqeve horizontale te shkalleve duke i kthyer ato ne forme brezaresh;
- Krijimin e kushteve te pershtateshme per mbjelljen dhe kultivimin e bimeve dhe pemeve te ndryshme lokale;
- Mbjelljen e siperfaqeve te shkalleve me bime dhe peme , kryesisht me shkurre te ndryshme dhe bime te tjera , te cilat jane karakteristike per zonen.

l) Ndikimet me natyre nderkufitare (nese projekti ka natyre te tille).

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka ndikime nderkufitare, do te zhvillohet brenda territorit te vendit tone.

Pergatiti materialin

STUDIO PROJEKT shpk me autore

Ekspert Mjedisi dhe Ing. Miniere

Gjeoinxhinier

Ing. Mjedisi.

Ing. Kimiste

Ing. Pyjesh

Xhevdair DERMISHI

Ermir DERMISHI

Arvena FEJZULLAI

Anxhela BELLATI

Gerti BRAHIMI

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E MJEDISIT

Nr. 331 Prot.

Tirane, me 09.09. 2004

Vendimi Nr.11, Nr.086Regj.

ÇERTIFIKATË

Në mbështetje të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr.268, datë 24.04.2003 "Për çertifikimin e specialistëve, për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor":

Xhevair DERMYSHI

Çertifikohet për hartimin e raporteve të vlerësimit të ndikimit në mjedis, për të kryer auditimin mjedisor, për hartimin e ekspertizave për probleme mjedisore dhe thirrjen si ekspert për të vlerësuar një raport të vlerësimit të ndikimit në mjedis ose rezultatet e një auditimi.

MINISTRI

Ethem RUKA

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Ministria e Zhvillimit Ekonomik,
Tregtisë dhe Sipërmarrjes

LICENCË

LN-0042-06-2009	NUJS/NIPT: K62021001S
Subjekti: STUDIOPROJEKT	
Adresa: Tiranë, TIRANË, Tiranë, Rruga Frosina Plaku (Perballë Klubi Partizani), 51/6	
Kodi: III.2.A (1+2)	Kod tjetër:
Data e lëshimit: 27/03/2014	Afati i vlefshmërisë: Pa afat
Kategoria Shërbime ekspertize dhe/ose profesionale lidhur me ndikimin në mjedis	
Nënkategoria Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis	
Veprimtari specifike 1. Ndikim në mjedis 2. Auditim mjedisor	
Specialiteti	

Emërtimi përshkrues i veprimtarisë Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis (Auditim mjedisor, vlerësimi i ndikimit në mjedis)	
Kufizime specifike Licenca ushtrohet sipas kufizimeve në legjislacionin në fuqi	
Detyrime specifike Licenca ushtrohet sipas detyrimeve në legjislacionin në fuqi	
Vendi i kryerjes së veprimtarisë Në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.	

Nënshkrimi i sportelit: Dolbina Stojç

